

Återremitterat ärende: Policy för krisberedskap
2023–2026

7

2023KS481

Kommunstyrelsen

Datum
2024-03-22

Diarienummer
2023KS481 003

Policy för krisberedskap 2023–2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar *Policy för krisberedskap 2023–2026*.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 14 december 2023 § 169 att återremittera *Policy för krisberedskap 2023–2026* till kommunstyrelsen för att genomföra en analys utifrån barnets bästa och att anpassa den till allmänheten för ökad trygghet.

Kommunstyrelsen beslutade 11 januari 2024 § 7 att återremittera ärendet till förvaltningen för att genomföra en analys utifrån barnets bästa samt anpassa den till allmänheten för ökad trygghet.

Enligt överenskommelsen om kommunernas krisberedskap mellan Sveriges kommuner och regioner och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska kommunen ta fram ett styrdokument för sitt arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och innehålla:

- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Dokumentet ska beslutas av kommunfullmäktige. I Härryda kommun är detta dokument *Policy för krisberedskap 2023–2026*. Policyn ersätter *Policy för krisberedskap 2019–2022* och är i huvudsak likalydande med dokumentet för föregående mandatperiod.

Policyn har, utifrån återremissen, förstärkts med ett tydligare fokus på barnets bästa. En analys har gjorts i samverkan med sektor UKF. I policyn framgår att barnrättsperspektivet ska vara tydligt vid kriser och höjd beredskap. För att anpassa policyn till allmänheten för ökad trygghet har förtydliganden gjorts gällande kommunens förmåga och ambition inom

området krisberedskap. Förutom policyn finns även information till allmänheten på kommunens hemsida. Förändringarna som lagts till i policyn har gulmarkerats i dokumentet.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen bedömer att förslag till beslut inte medför ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser ur ett barnrättsperspektiv

Policy för krisberedskap 2023–2026 har beaktat barnrättsperspektivet. Policyn poängterar vikten av att barnrättsperspektivet är tydligt vid kriser och höjd beredskap.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 22 mars 2024
- Policy för krisberedskap 2023–2026
- Kommunstyrelsens beslut 23 november 2023 § 385
- Kommunfullmäktiges beslut 14 december 2023 § 169
- Kommunstyrelsens beslut 11 januari 2024 § 7

Per-Arne Larsson
Sektorchef

Per Mood
Säkerhetschef

Policy för krisberedskap 2023-2026

Härryda kommun värnar människor, medarbetare, egendom, verksamheter och miljö, samt grundläggande värden som demokrati, rättvisa, integritet, förtroende och mänskliga rättigheter, utifrån kommunens geografiska områdesansvar. Kommunens verksamheter är robusta, säkerställer en god krisberedskap och har god förmåga att hantera olyckor, samhällsstörningar, extraordinära händelser och dess konsekvenser.

Kommunen bedriver samhällsviktig verksamhet och är en del av Sveriges krishanteringsorganisation, vilket innebär att kommunen bidrar till att säkerställa försörjning och skydd av viktiga samhällsfunktioner.

Härryda kommun samverkar med andra kommuner, myndigheter och civilsamhället för att säkerställa en god krisberedskap. Policyn ligger till grund för ledning och styrning av krisberedskap i kommunen inom följande områden:

- Krisberedskap
- Civilt försvar

Policyn gäller för samtliga nämnder och styrelser i Härryda kommun och omfattar områden och insatser som utifrån det geografiska områdesansvaret berör kommunens verksamheter, kommunens invånare, företag och besökare. Kommunens förtroendevalda, chefer och medarbetare ska direkt eller indirekt bidra till kommunens krisberedskap, inom sina respektive verksamhets- och ansvarsområden.

Ansvarsfördelning

Det finns grundläggande principer som är vägledande för hantering av samhällsstörningar. Den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden har ansvaret under en pågående samhällsstörning och hanteras av de som är närmast ansvariga och berörda. De som hanterar samhällsstörningen ska så långt det är möjligt vara organiserade på samma sätt som vid normala förhållanden.

Kommunfullmäktige

- Är ytterst ansvarig för kommunens krisberedskap.
- Säkerställer att tillräckliga resurser avsätts för kommunens krisberedskap och krishantering.
- Beslutar om reglementen, styrprinciper och policyer.

Kommunstyrelsen

- Har det övergripande ansvaret för uppsikt, ledning och samordning av kommunens krisberedskap och krishantering.
- Beslutar om övergripande riktlinjer och motsvarande styrdokument, i enlighet med lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.
- Säkerställer att det avsätts tillräckliga resurser för förvaltningens krisberedskap.
- Säkerställer att styrning och ledning gällande krisberedskap är effektiv och ändamålsenlig, samt sker i enlighet med gällande lagstiftning och förordningar.

Kommundirektör

- Ansvarar på uppdrag av kommunstyrelsen för att leda, samordna, utveckla, följa upp och utvärdera kommunens verksamhet inom krisberedskap och krishantering.
- Ansvarar för att säkerställa att kommunen har en ändamålsenlig krisledningsorganisation.
- Säkerställer kommunens deltagande och representation i externa samverkansgrupper gällande krisberedskap.
- Utser säkerhetsskyddschef för kommunen.

Sektorchef

- Ansvarar för att planera, samordna, genomföra, följa upp och utvärdera sektorns verksamhet, inklusive, krisberedskap och krishantering.
- Säkerställer följsamhet till lagstiftning och förordningar samt styrdokument och anvisningar gällande krisberedskap.
- Fastställer sektorsspecifika instruktioner, rutiner, arbetsbeskrivningar och motsvarande styrdokument avseende, krisberedskap och krishantering.

Chef/Medarbetare

- Ansvarar gemensamt för att bidra till en god krisberedskap inom sina respektive verksamhets- och ansvarområden.
- Ansvarar för att uppmärksamma och rapportera identifierade risker och brister inom krisberedskap och krishantering. Rapportering sker till närmaste chef.

Barnrättsperspektiv

Barn är en särskilt utsatt och sårbar grupp i behov av ett extra starkt skydd inom området krisberedskap. Barnrättsperspektivet ska därför vara tydligt vid kriser och höjd beredskap.

Risk- och sårbarhetsanalys

En viktig utgångspunkt i det förberedande arbetet är kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

Processen för risk- och sårbarhetsanalys innehåller följande delar:

- Identifiering av samhällsviktiga åtaganden inom kommunens verksamheter
- Riskinventering inom berörda verksamheter
- Behandling av prioriterade risker utifrån framtagna scenarion
- Identifiering av kritiska beroenden
- Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskapsförmågan tas fram
- Förslag på åtgärder tas fram baserat på risk- och sårbarhetsanalysens resultat

Planering och fokusområden

I såväl planering som hantering tar kommunens arbete med krisberedskap hänsyn till samtliga grupper i samhället, inklusive barn och deras mänskliga rättigheter så att de inte riskerar att kränkas vid en krissituation.

Tidigare händelser, erfarenheter och utvärderingar visar på att Härryda kommun har en god beredskap, en robust och erfaren krisledningsorganisation samt en förvaltning med hög förmåga att anpassa sig efter ändrade förutsättningar under en samhällsstörning.

Kommunens krisberedskap och krishantering omfattar åtgärder och insatser som är av olika inriktning och karaktär. Det kan vara av förebyggande karaktär, aktiveras i samband med en olycka/samhällsstörning, eller genomförs efter en olycka/samhällsstörning.

Förberedelser och insatser ska baseras på inventering av samhällsviktig verksamhet samt risk- och sårbarhetsanalyser. Utgångspunkt ska vara identifierade riskområden och skyddsvärden.

Kommunen ska:

- planera, genomföra och följa upp utbildningar och övningar
- informera personal och invånare om kommunens planering och arbete med krisberedskap
- på ett systematiskt och strukturerat sätt löpande utveckla och förbättra organisation och krisledning
- vidta de förberedelser som krävs för att kunna bedriva en ändamålsenlig verksamhet under höjd beredskap
- vidta åtgärder för att stärka kommunens krisberedskapsförmåga, baserat på risk- och sårbarhetsanalysens resultat
- efter en samhällsstörning, olycka eller annan extraordinär händelse, lära av händelsen och vid behov utvärdera hanteringen, samt vidta åtgärder i syfte att utveckla kommunens krisberedskap.
- säkra att mänskliga rättigheter inte riskerar att kränkas vid en krissituation.

Geografiskt områdesansvar

Geografiskt områdesansvar innebär att kommunen ska:

- identifiera samhällsviktig verksamhet som bedrivs av andra aktörer än kommunen själv
- etablera kontakt med identifierade aktörer vad gäller ansvar för planering- och förberedelsearbete, inriktning och samordningskontakt samt kommunikation
- skapa rutiner för regelbunden samverkan med berörda aktörer, enligt ovan.

Kommunen ska utifrån sitt uppdrag och geografiska områdesansvar även samråda och samverka med andra kommuner, länsstyrelsen, regionen, Försvarmakten, myndigheter och civilsamhället, i syfte att utveckla robusta, effektiva och ändamålsenliga insatser för krisberedskap och civilt försvar.

Uppföljning av krisberedskap

Kommunens förmåga att hantera olika typer av samhällsstörningar ska följas upp löpande. Väsentliga avvikelser ska analyseras och rapporteras till högre chef och vid behov ansvarig nämnd.

Revidering styrdokument gällande säkerhet, krisberedskap och krishantering

Under perioden som denna policy gäller revideras policyn och andra styrdokument gällande krisberedskap och krishantering vid behov. Revideringar ska ske i syfte att säkerställa följsamhet till gällande lagstiftning, förordningar samt andra krav och överenskommelser.

§ 385

Dnr 2023KS481

Policy för krisberedskap 2023–2026

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige antar *Policy för krisberedskap 2023–2026*.

Reservation

Patrik Linde (S), Ulla-Karin Johansson (S), Thomas Gustafsson (S), Marie Strid (MP) och Berit Müllerström (S) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt överenskommelsen om kommunernas krisberedskap mellan Sveriges kommuner och regioner och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska kommunen ta fram ett styrdokument för sitt arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och innehålla:

- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Dokumentet ska beslutas av kommunfullmäktige. I Härryda kommun är detta dokument *Policy för krisberedskap 2023–2026*. Policyn ersätter *Policy för krisberedskap 2019–2022* och är i huvudsak likalydande med dokumentet för föregående mandatperiod.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2 november 2023
- Policy för krisberedskap 2023-2026

Förslag till beslut på sammanträdet

Per Vorberg (M) föreslår med instämmande av Håkan Eriksson (KD) att kommunstyrelsen, i enlighet med förvaltningens förslag, föreslår att kommunfullmäktige antar *Policy för krisberedskap 2023–2026*.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Patrik Linde (S) föreslår med instämmande av Marie Strid (MP) att kommunstyrelsen återremitterar ärendet för genomförande av en analys utifrån barnets bästa samt anpassa den till allmänheten för ökad trygghet.

Beslutsgång

Ordföranden redovisar att han kommer att ställa återremiss mot att avgöra ärendet idag. Om kommunstyrelsen återremitterar ärendet görs det enligt Patrik Lindes förslag om återremiss. Om kommunstyrelsen beslutar att avgöra ärendet idag kommer ordföranden fråga om kommunstyrelsen bifaller Per Vorbergs förslag.

Kommunstyrelsen godkänner redovisad beslutsgång.

Återremiss och avgöra ärendet idag

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar att avgöra ärendet idag.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att avgöra ärendet idag

Nej-röst för att återremittera ärendet

Med 6 ja-röster, 5 nej-röster och 2 avstår beslutar kommunstyrelsen att avgöra ärendet idag. Hur var och en röstade framgår av omröstningslista 2.

Per Vorbergs förslag

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen bifaller Per Vorbergs förslag och finner att så sker.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2023-11-23

Voteringslista: § 385

Ärende: Policy för krisberedskap 2023–2026, 2023KS481

Omröstningslista 2

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Per Vorberg (M), ordförande	X		
Mikael Johannison (M), vice ordförande	X		
Patrik Linde (S), 2:e vice ordförande		X	
Ulla-Karin Johansson (S), ledamot		X	
Peter Arvidsson (SD), ledamot			X
Gun Wågsjö (C), ledamot	X		
Anders Halldén (L), ledamot	X		
Marie Strid (MP), ledamot		X	
Bengt Hellgren (SD), ledamot			X
Håkan Eriksson (KD), ledamot	X		
Ulf Dermark (KP), ersättare	X		
Thomas Gustafsson (S), ersättare		X	
Berit Müllerström (S), ersättare		X	
Resultat	6	5	2

Sammanträdesdatum
2023-12-14

§ 169

Dnr 2023KS481

Antagande av policy för krisberedskap 2023–2026

Beslut

Kommunfullmäktige återremitterar ärendet till kommunstyrelsen för att genomföra en analys utifrån barnets bästa och att anpassa den till allmänheten för ökad trygghet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt överenskommelsen om kommunernas krisberedskap mellan Sveriges kommuner och regioner och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska kommunen ta fram ett styrdokument för sitt arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och innehålla:

- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Dokumentet ska beslutas av kommunfullmäktige. I Härryda kommun är detta dokument *Policy för krisberedskap 2023–2026*. Policyn ersätter *Policy för krisberedskap 2019–2022* och är i huvudsak likalydande med dokumentet för föregående mandatperiod.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 23 november 2023 § 385
- Tjänsteskrivelse 2 november 2023
- Policy för krisberedskap 2023-2026

Förslag till beslut på sammanträdet

Patrik Linde (S) föreslår med instämmande av Kajsa Lackovic (S) att kommunfullmäktige återremitterar ärendet till kommunstyrelsen för att genomföra en analys utifrån barnets bästa och att anpassa den till allmänheten för ökad trygghet.

Per Vorberg (M) föreslår med instämmande av Kersti Lagergren (M) och Maria Kornevik Jakobsson (C) att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2023-12-14

Ajournering

Sammanträdet ajourneras kl. 18:34-18:40.

Beslutsgång

Ordföranden redovisar att han kommer att ställa återremiss mot att avgöra ärendet idag. Om kommunfullmäktige återremitterar ärendet görs det enligt Patrik Lindes förslag om återremiss. Om kommunfullmäktige beslutar att avgöra ärendet idag kommer ordföranden fråga om kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktige godkänner redovisad beslutsgång.

Återremiss och avgöra ärendet idag

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar att avgöra ärendet idag.

Omröstning begärs. Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att avgöra ärendet idag

Nej-röst för att återremittera ärendet

Med 31 ja-röster och 19 nej-röster beslutar kommunfullmäktige att återremittera ärendet. Ärendet har återremitterats, med stöd av 5 kap. 50 § kommunallagen, eftersom minst en tredjedel av kommunfullmäktiges ledamöter röstade för det. Hur var och en röstade framgår av omröstningslista 1.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Sammanträdesdatum
2023-12-14

Voteringslista: § 169

Ärende: Antagande av policy för krisberedskap 2023–2026, 2023KS481

Omröstningslista 1

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Per Vorberg (M), ledamot	X		
Kersti Lagergren (M), ledamot	X		
Sven Karlsson (M), ledamot	X		
Evalotta Liljenzin (M), ledamot	X		
Grim Pedersen (M), ledamot	X		
Gunnar Häggström (M), vice ordförande	X		
Mikael Johannison (M), ledamot	X		
Kristina Andrén (M), 2:e vice ordförande	X		
Bengt Johansson (M), ledamot	X		
Hengameh Mokhtari Madjd (M), ledamot	X		
Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot	X		
Tony Wahl (C), ledamot	X		
Gun Wågsjö (C), ledamot	X		
Anders Halldén (L), ledamot	X		
Anita Anger (L), ledamot	X		
Håkan Eriksson (KD), ledamot	X		
Martin Tengfjord (SP), ledamot	X		
Jan Gustavsson (KP), ledamot	X		
Patrik Linde (S), ledamot		X	
Robert Langholz (S), ledamot		X	
Ulla-Karin Johansson (S), ledamot		X	
Björn Magnusson (S), ordförande		X	
Oskar Sköld (S), ledamot		X	
Monica Bengtsson (S), ledamot		X	
Jonas Andersson (S), ledamot		X	
Berit Müllerström (S), ledamot		X	
Kajsa Lackovic (S), ledamot		X	
Rolf Vestman (S), ersättare		X	
Siw Hallbert (S), ledamot		X	
Marie Strid (MP), ledamot		X	
Roland Jonsson (MP), ledamot		X	
Kristin Schmitt (MP), ledamot		X	

Sammanträdesdatum
2023-12-14

Peter Arvidsson (SD), ledamot	X		
Danuta Wahlberg (SD), ledamot	X		
Per Olov Risman (SD), ledamot	X		
Johannes Backlund (SD), ledamot	X		
Stefan Arveros (SD), ledamot	X		
Erik Holm (SD), ledamot	X		
Bengt Hellgren (SD), ledamot	X		
Robert Thorin (SD), ledamot	X		
Tommy Brundin (M), ersättare	X		
Katia Petkova Valkova (M), ersättare	X		
Inger Axelsson (KD), ersättare	X		
Lennart Vinqvist (SP), ersättare	X		
Lena Fredriksson (S), ersättare		X	
Thomas Gustafsson (S), ersättare		X	
Varinder Bajwa (S), ersättare		X	
Elin Remme (V), ersättare		X	
Måns Pär Fogelberg (V), ersättare		X	
Heinz Guth (SD), ersättare	X		
Resultat	31	19	0

§ 7

Dnr 2023KS481

Återremitterat ärende: Policy för krisberedskap 2023-2026

Beslut

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet till förvaltningen för att genomföra en analys utifrån barnets bästa samt anpassa den till allmänheten för ökad trygghet.

Avstår från att delta samt protokollsanteckning

Per Vorberg (M), Mikael Johannison (M), Gun Wågsjö (C), Anders Halldén (L), Håkan Eriksson (KD) och Martin Tengfjord (SP) avstår från att delta i beslutet och lämnar protokollsanteckning i bilaga 2. Ordförande medger att den antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt överenskommelsen om kommunernas krisberedskap mellan Sveriges kommuner och regioner och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska kommunen ta fram ett styrdokument för sitt arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och innehålla:

- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden. Dokumentet ska beslutas av kommunfullmäktige. I Härryda kommun är detta dokument Policy för krisberedskap 2023–2026. Policyn ersätter Policy för krisberedskap 2019–2022 och är i huvudsak likalydande med dokumentet för föregående mandatperiod.

Den 14 december 2023 § 169 återremitterade kommunfullmäktige policy för krisberedskap till kommunstyrelsen för att genomföra en analys utifrån barnets bästa och att anpassa den till allmänheten för ökad trygghet.

Beslutsunderlag

- Kommunfullmäktiges beslut 14 december 2023 § 169
- Kommunstyrelsens beslut 23 november 2023 § 385
- Tjänsteskrivelse 2 november 2023
- Policy för krisberedskap 2023-2026

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2024-01-11

Förslag till beslut på sammanträdet

Patrik Linde (S) föreslår med instämmande av Peter Arvidsson (SD) att kommunstyrelsen återremitterar ärendet till förvaltningen för att genomföra en analys utifrån barnets bästa samt anpassa den till allmänheten för ökad trygghet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen bifaller Patrik Lindes förslag och finner att så sker.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens sammanträde
2024-01-11

Datum
2024-01-11

Diarienummer
2023KS481

Ärende 7: Återremitterat ärende, Policy för krisberedskap 2023-2026

Protokollsanteckning

Det är av yttersta vikt att kommunen är långt framme och effektiva i arbetet med krisberedskap. I tjänsteskrivelsen framgår tydligt vad dokumentet Policy för krisberedskap 2023-2026 är för dokument och att det är, i första hand, ett styrdokument in i förvaltningsorganisationen.

Det är mycket olycklig att processen fördröjs. Det är otydligt i återremissen, vilken analys som efterfrågas och på vilka grunder. Likväl när det gäller att anpassa den för allmänheten.

Med respekt för minoritetsåterremissen från kommunfullmäktige och att vi styr i minoritet, avstår vi därför att delta i beslutet.

För Alliansen i Härryda kommun bestående av Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna, Sportpartiet och Kommunpartiet

Per Vorberg, Moderaterna

Mikael Johannison, Moderaterna

Gun Wågsjö, Centerpartiet

Anders Halldén, Liberalerna

Håkan Eriksson, Kristdemokraterna

Martin Tengfjord, Sportpartiet